

OTÁZKY A ODPOVĚDI PRO DÁRCE KRVE

1 Otázky týkající se zdravotního stavu

1.1 Kdy můžu darovat krev po prodělané nemoci?

Onemocnění bez užívání antibiotik (běžná rýma, chřipka, nachlazení apod.):

- minimálně za 1 týden po uzdravení.

Onemocnění, při kterém jste užívali antibiotika:

- minimálně za 2 týdny po jejich dobrání.

Opar na rtu:

- po úplném zhojení.

Po běžném stomatologickém ošetření (bez extrakce zubu):

- minimálně za 24 hodin.

Po drobných chirurgických zákrocích (např. extrakce zubu, úrazy, šití apod.):

- minimálně za 1 týden v případě nekomplikované extrakce zubu,
- minimálně za 1 měsíc po absolvování výkonu (úrazy, šití apod.).

Po odstranění pigmentového névu (piha, mateřské znaménko, bradavice apod.):

- minimálně 1 měsíc po odstranění, k odběru je nutné předložit lékařskou zprávu.

Po vážnějších úrazech:

- minimálně půl roku po zhojení (zlomeniny velkých kostí),
- po konzultaci s lékařem FTO (zlomeniny menších kostí, tržné rány, pohmožděniny aj.).

Při aplikaci piercingu, tetování apod.:

- půl roku po aplikaci.

Rozsáhlejší chirurgické zákroky vyžadující hospitalizaci (slepé střevo, žlučník apod.):

- minimálně 4 měsíce po zákroku.

Po odstranění přisátého klíštěte:

- minimálně za 4 týdny po odstranění.

Prodělání infekční mononukleózy:

- minimálně za jeden rok po uzdravení.

1.2 Existují nějaká omezení spojená s cestováním?

Časová omezení darování po návratu z vybraných destinací jsou shrnuta do přehledné tabulky. Její aktualizovanou verzi najdete v sekci "Důležité informace" [na naší webové stránce s informacemi pro dárce krve](#).

1.3 Kdy lze darovat po očkování?

Dle typu očkovací látky až jeden měsíc po aplikaci, ve výjimečných případech až jeden rok.

1.4 Jaké léky omezují možnost darování krve?

Desenzibilizační léky (léky na tlumení alergických reakcí):

- jste-li zcela bez alergických projevů, je odběr možný po konzultaci s lékařem naší transfuzní stanice.

Léky užívané v průběhu akutního nebo chronického onemocnění (tablety, masti, kapky apod.):

- minimálně po dobu užívání nelze krev darovat, následný postup konzultujte s lékařem FTO.

Léky upravující funkci štítné žlázy:

- pro darování krve je nutné předložit zprávu od ošetřujícího lékaře.

Léky na vysoký tlak:

- pro darování je nutná zpráva od ošetřujícího lékaře.

Léky užívané při onemocnění epilepsií:

- krev nelze darovat.

Další nemoci a omezení:

- v případě užívání jiných léků, prosíme konzultujte svůj zdravotní stav s lékařem našeho transfuzního oddělení,
- pobyt mimo Evropu: odklad odběru 1–12 měsíců v závislosti na místě pobytu, po konzultaci s lékařem FTO,
- pobyt ve Středomoří: odklad odběru dle aktuální epidemiologické situace po konzultaci s lékařem FTO,
- po průjmovém onemocnění: darovat můžete nejdříve 14 dnů po uzdravení.

1.5 Jak je to s vydáváním potvrzení o bezpříspěvkových odběrech za účelem daňového zvýhodnění?

Potvrzení je možné získat vždy po každém odběru nebo souhrnně za určité časové období. O potvrzení si můžete požádat osobně na evidenci, popř. telefonicky. Potvrzení zasíláme také klasicky poštou. Kontakty na evidenci jsou uvedeny [zde](#).

1.6 Jak nahlásit změnu adresy, pojišťovny apod.?

Stejně jako v případě potvrzení můžete změnu adresy bydliště, pojišťovny apod. oznámit v evidenci, a to buď osobně, telefonicky, e-mailem nebo poštou.

Za účelem zjednodušení komunikace mezi Vámi a naší evidencí jsme zřídili e-mailovou adresu fto-evidence@vfn.cz, na kterou můžete posílat své žádosti o změnu nebo upřesnění Vašich evidenčních údajů, vydávání potvrzení apod.

2 Jste-li prvodárce

2.1 Co vše je nutné, chci-li darovat svou krev poprvé

Základní informace o odběrech jsou k dispozici [tady](#). Připomínáme, že poprvé svou krev můžete jít darovat bez předchozího objednání, u dalších odběrů je dobré sledovat ukazatel aktuálního stavu našich krevních zásob, který je k dispozici [zde](#).

Jestliže jste darovali svou krev na jiném transfuzním oddělení, a chystáte se k nám, prosíme nezapomeňte s sebou vzít také Váš průkaz dárce krve.

2.2 Co vše je nutné, chci-li darovat některou krevní složku (aferetické odběry)

Před prvním odběrem plazmy je třeba absolvovat dva čestné běžné odběry krve. Krevní destičky můžete darovat až po úspěšném odběru plazmy.

Na separátorové (aferetické) odběry je možné se objednávat telefonicky v evidenci každý pracovní den od 13:00 – 15:00, tel.: 224 96 3112 (2757) (Karlovo náměstí), 225 37 4230 (Zbraslav).

2.3 Na co nezapomenout?

- Vzít s sebou platný doklad totožnosti s fotografií.
- Mít u sebe platný doklad o zdravotním pojištění v ČR.
- Nasnídat se.
- Dodržet pitný režim (před vlastním odběrem minimálně 0,5 l tekutiny, nevhodné je pít pouze černý čaj nebo kávu).

3 Další časté otázky

3.1 Lze u nás parkovat?

Vzhledem k nedostatku prostoru bohužel není možné parkovat přímo v areálu VFN (parkování je možné pouze s platnou parkovací kartou VFN), obdobná situace s parkovacím místem je i na Zbraslavi. Můžete samozřejmě využít parkovací plochy města.

3.2 Je darování nějak finančně ohodnoceno?

Dar krve je čestný dar, proto dárci žádnou finanční odměnu nedostávají. Bezpríspevkové odběry jsou navíc dalším faktorem, který přispívá k bezpečnosti krve vzhledem k přenosu infekčních onemocnění transfuzí.

3.3 Můžu darovat krev pro konkrétního pacienta?

Ano, ale jen za určitých podmínek. Obecně však platí etické pravidlo, že pacient nemá vědět, kdo mu krev daroval, a stejně tak dárce nemá vědět, kdo jeho krev nakonec dostane. Podrobnosti směrovaného dárce můžete dohodnout s lékařem transfuzního oddělení.

3.4 Existují nějaká onemocnění týkající se hmotnosti?

Jediná omezení týkající se hmotnosti jsou dolní limity 50 kg pro odběry krve a 60 kg pro aferetické odběry. Pokud trpíte nadváhou, může být překážkou k úspěšnému odběru související zdravotní stav.

3.5 Jakým způsobem je bezplatné dárce oceňováno?

Krůpěj krve za první bezplatný odběr dostávají naši dárce v evidenci těsně po odběru.

Další oceňování dárce provádí Český červený kříž (ČČK). Veškeré informace o medailích Dr. Jánského pro dárce krve jsou k dispozici na stránkách ČČK [tady](#), počty Vašich bezplatných odběrů hlásíme v pravidelných intervalech na ČČK.

Dle doporučení Společnosti pro transfuzní lékařství jsou započítávány odběry, při kterých je odebráno více než jedna transfuzní jednotka, jako dva odběry – vyjádření k započítávání odběrů najdete v sekci "Dárce krve" [na stránkách Společnosti pro transfuzní lékařství](#).

3.6 Z jakého důvodu, a jakým způsobem, jsou regulovány běžné odběry (odběry plné krve)?

Potřeba jednotlivých krevních skupin, a s ní přímo související stav našich zásob, je dána zejména poptávkou klinických oddělení po transfuzních přípravcích (erytrocyty, plazma, trombocyty) a dobou použitelnosti daného transfuzního přípravku (erytrocyty 42 dnů, plazma 3 roky, trombocyty 5 dnů). Některé transfuzní

přípravky mají pro pacienty univerzálnější využití (0 Rh(D) negativní erytrocyty a plazma skupiny AB), jejich relativní nadbytek tedy příliš často nenastává. Plazmu je také možné použít k výrobě dalších léčiv (koagulační faktory, imunoglobuliny, albumin pro léčbu popálenin apod.).

Z uvedeného vyplývá **nutnost regulovat především běžné odběry a odběry trombocytů**. U trombocytů se tak děje přímým objednáváním dárců, u běžných odběrů (plná krev) barevným schématem („semaforem“) [na našich stránkách](#). Vzhledem k biologickým vlastnostem erytrocytů však dochází u některých krevních skupin (především B Rh(D) pozitivní a AB Rh(D) pozitivní) k relativnímu nadbytku, a odběry u těchto skupin jsme proto nuceni regulovat častěji.

Pokud se Vás toto omezení týká, chtěli bychom Vás poprosit o **zvážení aferetického odběru plazmy jako alternativy k odběru plné krve**. Odběr plazmy je možné střídat s odběry běžnými, vždy však po předchozím objednání v evidenci (minimální interval mezi odběrem plné krve a plazmy je 1 měsíc, mezi odběrem plazmy a plné krve pak 14 dnů).

Ať už se rozhodnete jakkoli, patří Vám velké díky za to, že nám pomáháte zajistit léčbu transfuzními přípravky pro pacienty nejen ve VFN. Bez Vás by tato léčba možná nebyla.

Děkujeme!